

PM Naturvärdesinventering, komplettering
BILAGA TILL MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Göteborg-Borås, en del av nya stambanor

Göteborgs Stad, Mölndals stad, Härryda kommun, Bollebygds kommun, Marks kommun och Borås Stad, Västra Götalands län

Järnvägsplan, Lokaliseringsutredning 2021-11-23

Ärendenummer TRV 2019/1823

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 405 33 Göteborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: PM Naturvärdesinventering komplettering, bilaga till miljökonsekvensbeskrivning - Göteborg-Borås, en del av nya stambanor – Järnvägsplan, Lokaliseringsutredning

Författare: Johan Svedholm, Sara Elg, Naturcentrum AB

Dokumentdatum: 2021-11-23

Ärendenummer: TRV 2019/1823 med tillhörande ärendenummer TRV 2020/119740 och TRV 2021/23920

Uppdragsnummer: 167 824

Version: 1.0

Projektleddare: Malin Odenstedt Lindhe och Jan Johansson, Trafikverket

Produktansvarig: Maria Widerberg, Trafikverket

Foto på framsida: Trafikverket

Kartor, figurer och illustrationer: Naturcentrum AB, om inget annat anges

Underlag bakgrundskartor: Lantmäteriet 2020

Innehåll

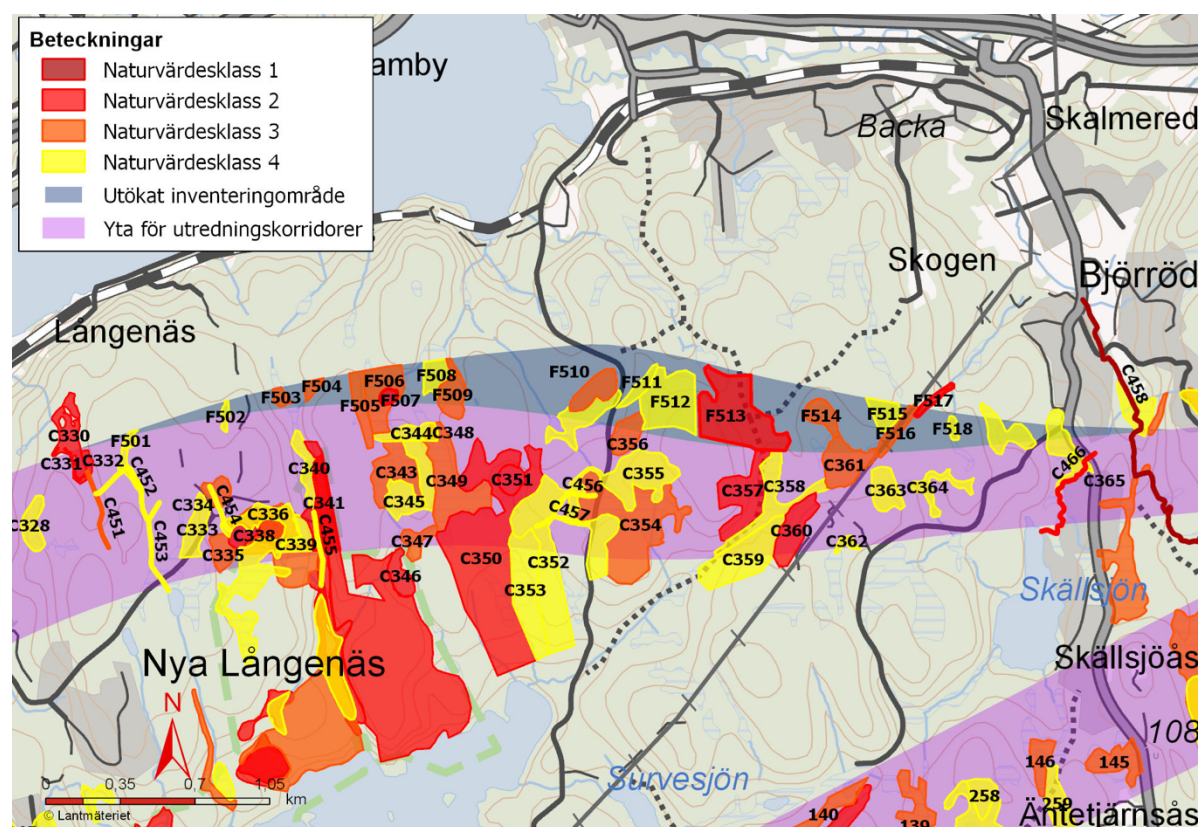
1. INLEDNING.....	4
2. METODIK.....	4
3. RESULTAT	5
3.1. Objektskatalog	5
3.2. Detaljerad redovisning av naturvårdsarter.....	16

1. Inledning

Denna rapport är en komplettering till tidigare rapport: *Trafikverket 2021. PM Naturvärdesinventering, översikt. Bilaga till miljökonsekvensbeskrivning - Göteborg-Borås, en del av nya stambanor – Järnvägsplan, Lokaliseringsutredning 2021-04-19*. Rapporten omfattar en utökning av tidigare inventeringsområde längs en sträcka söder om Landvettersjön i Härryda kommun (figur 1). För metodik, resultat av förstudie och övriga förutsättningar hänvisas till ovan nämnda rapport. Denna rapport omfattar således endast en objektskatalog och förteckning av naturvårdsarter från det utökade inventeringsområdet.

2. Metodik

Området fältbesöktes den 28 april, den 6 maj samt den 12 maj 2021. I övrigt hänvisas till metodik redovisad enligt Trafikverket, 2021 (se föregående stycke).

Figur 1. Samtliga identifierade naturvärdesobjekt i utökad inventeringsområde. Numrerade objekt härrör från fältinventering 2021 och tidigare inventeringar av Naturcentrum, övriga objekt härrör från förstudien.

3. Resultat

3.1. Objektskatalog

Naturvärdesobjekten presenteras med naturvärdesklass 1-3 detaljerat beskrivna och naturvärdesklass 4 i tabell. För naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 1-2 finns även en motivering till bedömningen.

Objekt-ID: F503

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Myr

Biotoper: Fattigkärr

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 7140

Beskrivning: Öppet fattigkärr, tuvigt och med gungflyn och smärre öppna vattenspeglar. Vegetationen domineras av vitmossor, tuvull, blåtåtel, klockljung, ljung och myrlilja. I kanterna finns pors samt ett ställvis rikligt inslag av stående och liggande klen död ved i form av döda granar och björkar.

Naturvårdsarter: -

Tidigare dokumentation: -

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet.

Objekt-ID: F504

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Tallsumpskog, fattigkärr

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 91D0

Beskrivning: Sumpskog med medelålders till äldre tall och inslag av medelålders björk och yngre gran på fattigkärrmark med vitmossor, tuvull, blåtåtel och pors. Inslaget av död ved är måttligt och består av såväl lågor som högstubbar i varierande nedbrytningsstadier. Mindre ytor med öppet fattigkärr finns i objektet.

Naturvårdsarter: Liten spiklav S.

Tidigare dokumentation: -

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet.

Objekt-ID: F505

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Barrblandskog

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 9010

Beskrivning: Smalt skifte i nord-sydlig riktning med relativt likåldrig, äldre, grandominerad barrblandskog med inslag av äldre ek på torr till frisk mark. Bottenskiktet är glest och domineras av väggmossa, kvastmossor och andra triviala mossor. Ställvis finns ett rikligt inslag av stående och liggande grov död granved i likartade nedbrytningsstadier, sannolikt på grund av granbarkborreangrepp.

Naturvårdsarter: -

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Tjäder §.

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet.

Objekt-ID: F506

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Blandsumpskog

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 91D0

Beskrivning: Sumpskog dominerad av medelålders till äldre tall. Delar är torrare och med dominans av medelålders till äldre björk och inslag av asp och andra delar består av mer eller mindre öppet fattigkärr. Inslaget av död ved är sparsamt till måttligt och består av såväl högstubbar/torrakor som lågor i varierande grovlek och nedbrytningsstadier. Botten- och fältskikt av fattigkärrtyp med vitmossor, tuvull, blåtåtel, blåbär och ljung.

Naturvårdsarter: Rävticka S, skogsödlå §, talltita NT.

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Tjäder §.

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet. Ansluter i söder till objekt C342.

Objekt-ID: F507

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Preliminär bedömning: Ja

Dominerande naturtyp: Grund sjö

Biotoper: Myrsjö

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 3160

Beskrivning: Maretjärn. Naturlig och orörd myrsjö med gungflystränder som domineras av vitmossor, tuvull, myrlilja, tranbär, silesår med mera. Vattnet är brunfärgat och bottenstratet domineras av organiskt material. Undervattens- och flytbladsvegetationen är sparsam men näckrosor finns. Sjön kan vara naturligt fisktom.

Naturvårdsarter: -

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Åkergroda §.

Motivering: Högt biotopvärde, påtagligt artvärde (förekomst av fridlyst art).

Områdesskydd: -

Kommentar: -

Objekt-ID: F509

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Hällmarksblandskog, lövbränna.

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 9010

Beskrivning: Gles, medelålders till äldre skog på hällmark dominerad av tall men med stort inslag av björk, asp, ek, rönn och oxel. Enstaka tallar med brandljud och det stora lövinslaget vittnar om att området tidigare brunnit. I fältskiktet återfinns främst blåbär där berget ej går i dagen. Måttligt inslag av död ved. Objektet sluttar i öster nedåt mot en liten bäck/rännil i en dalgång.

Naturvårdsarter: Rävticka S, tjäder § (spillning).

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Lopplummer §.

Områdesskydd: -

Kommentar: -

Objekt-ID: F510

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Ja

Dominerande naturtyp: Djup sjö

Biotoper: Dystrof/oligotrof sjö

Eventuell Natura 2000-naturtyp: -

Beskrivning: Stora Fulejärn. Oligotrof/dystrof sjö med lätt brunfärgat vatten. Stränderna utgörs av berghällar, fattigkärr med yngre tall-/björkskog samt bälten med starr. Undervattens- och flytbladsvegetationen är sparsam och domineras av näckrosor. Bottensubstratet består av sten och organiskt material. En liten badbrygga finns i sjön. Enligt kommentarer i Artportalen finns gott om kräftor och fisk i sjön.

Naturvårdsarter: Vanlig groda §, vanlig padda §, entita NT.

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Vanlig padda §.

Områdesskydd: -

Kommentar: -

Objekt-ID: 513

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Hällmarksblandskog

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 9010

Beskrivning: Varierat och mosaikartat hällmarksområde med inslag av fattigkärrstråk. Huvudsakligen bevuxet med gles tallskog med stort lövinslag av äldre björk, asp, rönn med mera. Tallar med brandljud samt stort lövinslag indikerar att området tidigare brunnit. Delvis utgörs objektet av ett gammalt kalhygge som tycks växa igen mycket långsamt. I botten- och fältskikt återfinns renlavar, vitmossor, blåbär, lingon och tuvull. Inslaget av död ved är måttligt men varierat i form av högstubbar, torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.

Naturvårdsarter: Revlummer §, spillkråka NT §, tjäder § (spillning),

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: lopplummer §.

Motivering: Påtagligt biotopvärde, högt artvärde (skyddade arter, rödlistade arter).

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet utgör fortsättning på objekt C357.

Objekt-ID: F514

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Ja

Dominerande naturtyp: Grund sjö

Biotoper: Dystrof sjö

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 3160

Beskrivning: Lilla Ristjärn. Dystrof sjö/myrsjö med gungflystränder dominerade av vitmossor, tuvull, klockljung och blåtåtel. Sjön kantas av en smal zon med tallsumpskog med måttligt till rikligt inslag av död ved, främst av klenare dimensioner. Bottensubstratet utgörs av organiskt material, vattnet är brunfärgat och undervattens- och flytbladsvegetationen är sparsam och domineras av näckrosor. Troligen finns fisk i sjön eftersom den har förbindelse med den fiskrika Stora Ristjärn.

Naturvårdsarter: Spillkråka NT (äldre födosöksinmack i talltorraka i strandzonen).

Tidigare dokumentation: ArtDatabanken: Vanlig groda §, vanlig padda §, vanlig snok §.

Områdesskydd: Strandskydd.

Kommentar: -

Objekt-ID: F516

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark

Biotoper: Ljunghed, fattigkärr, hållmark.

Eventuell Natura 2000-naturtyp: -

Beskrivning Kraftledningsgata med regelbunden röjning och en varierad mosaik av sandig ljunghed, öppen hållmark och små öppna fattigkärr. De solexponerade hållarna hyser en rik lav- och mossflora och de sandiga partierna är rika på blommande växter.

Naturvårdsarter: -

Tidigare dokumentation: -

Områdesskydd: Omfattas delvis av strandskydd.

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet. Objektet bedöms utgöra ett lämpligt nattskärrehabitat, och arten har noterats revirhållande flerstädes i anslutning till objektet (i norr, öster och väster), om än inte i detsamma, och objektet bedöms därför ingå i ett nattskärrevir.

Objekt-ID: F517

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Preliminär bedömning: Nej

Dominerande naturtyp: Skog och träd

Biotoper: Granskog, rasbrant, bäck

Eventuell Natura 2000-naturtyp: 9010

Beskrivning: Bäckravin med gamla granar och ett ställvis mycket rikligt inslag av död ved, främst lågor i olika nedbrytningsstadier. Block, lodytor och överhäng finns längs ravinens kanter samt ett ymnigt mosstäck. Dessvärre går kalhyggen ända fram till ravinens kant vilket gör den utsatt för kanteffekter, torka och vind. Förutsättningar för exempelvis sällsyntare mossor tycks finnas, men inga sådana hittades i objektet. En delvis underjordisk bäck rinner genom objektet. Bäckens är liten med bottenstrukt av sand, sten och block. Den tycks ha ett ganska naturligt och brant lopp som delvis är trappstegsformat.

Naturvårdsarter: Strandblocklav NT (inom objektet men strax utanför inventeringsområdet).

Tidigare dokumentation: Skogsstyrelsen: Objekt med naturvärde omfattar delar av objektet.

Motivering: Högt biotopvärde, påtagligt artvärde (förekomst av rödlistad art).

Områdesskydd: -

Kommentar: Objektet fortsätter norrut, utanför inventeringsområdet.

Naturvärdesklass 4 – tabell

Objekt-nummer	Nv-klass	Preliminär bedömning	Naturtyp	Biotop	Natura 2000-kod
F501	4		Myr	Fattigkärr	
F502	4		Myr	Fattigkärr	
F508	4		Myr	Fattigkärr	
F511	4		Berg och sten	Silikatbrant	8220
F512	4		Skog och träd	Barrblandskog	
F515	4		Skog och träd	Granskog	
F518	4		Skog och träd	Tallsumpskog	

3.2. Detaljerad redovisning av naturvårdsarter

Fynden presenteras i bokstavsordning efter svenskt trivialnamn. Koordinaterna anges enligt Sweref 99 12 00. Koordinater för skyddade arter är borttagna ur tabellen. Tabellen innehåller även tillkommande fynd som gjorts i övriga inventeringsområdet.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	X-koordinat	Y-koordinat	Kategori
Drillsnäppa	Actitis hypoleucos	172739	6395068	NT
Fiskgjuse bo	Pandion haliaetus			§
Liten spiklav	Calicium parvum	160961	6394463	S
Lopplummer	Huperzia selago	163034	6392607	§
Lopplummer	Huperzia selago	163127	6393154	§
Lopplummer	Huperzia selago	163840	6394370	§
Lopplummer	Huperzia selago	163821	6394357	§
Lopplummer	Huperzia selago	160893	6394443	§
Mattlummer	Lycopodium clavatum	163251	6393995	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162983	6392545	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	164094	6393918	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	160854	6394529	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	160901	6394388	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	161215	6394249	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162846	6394297	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162371	6394372	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162406	6394410	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162509	6394472	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162510	6394471	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	160419	6394289	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	160294	6394316	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	160118	6394208	§
Revlummer	Lycopodium annotinum	162489	6394427	§
Rävticka	Inonotus rheades	161418	6394456	S
Rävticka	Inonotus rheades	161627	6394361	S

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	X-koordinat	Y-koordinat	Kategori
Rävticka	Inonotus rheades	161617	6394521	S
Rävticka	Inonotus rheades	161237	6394562	S
Skogsödla	Zootoca vivipara	161274	6394392	§
Spillkråka	Dryocopus martius	162954	6394469	§, NT
Spillkråka inhack	Dryocopus martius	163278	6394389	§, NT
Spillkråka inhack	Dryocopus martius	162945	6394311	§, NT
Spillkråka inhack	Dryocopus martius	163001	6394210	§, NT
Strandblocklav	Porpidia hydrophila	163928	6394439	NT
Strandlummer	Lycopodiella inundata	172587	6395215	§, NT
Sävsparv	Emberiza schoeniclus	163494	6394241	NT
Sävsparv	Emberiza schoeniclus	163186	6394191	NT
Talltita	Poecile montanus	161247	6394388	NT
Tjäder	Tetrao urogallus			§
Tjäder	Tetrao urogallus			§
Tjäder	Tetrao urogallus			§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172625	6395328	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172665	6395347	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172744	6395380	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172838	6395426	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172854	6395451	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172929	6395471	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172955	6395458	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	172945	6395472	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173400	6395628	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173477	6395747	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173472	6395755	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173639	6396030	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173668	6396040	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173780	6396074	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173829	6396161	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173624	6396034	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173025	6395471	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	163733	6393746	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	163727	6393720	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	163242	6393673	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	163317	6393768	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	161467	6394029	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	161414	6393987	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	162984	6394292	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	161622	6394417	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	161643	6394326	§
Tjäder spillning	Tetrao urogallus	173781	6395458	§

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	X-koordinat	Y-koordinat	Kategori
Trana bo	Grus grus	172763	6395028	§

Trafikverket, 405 33 Göteborg. Besöksadress: Vikingsgatan 2–4
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se